

دانشوران ایران زمین

سرگذشت بزرگان علم و فرهنگ

جلد پنجم

«خواجه نظام‌الملک توسی» تا «رشیدالدین وطواط»

خواجه نظام‌الملک توسی

امام محمد غزالی

مسعود سعد سلمان

امیر معزی

خیام نیشابوری

عین‌القضات همدانی

سنایی غزنوی

امین‌الاسلام طبرسی

نظامی عروضی سمرقندی

رشیدالدین وطواط

عبدالرحیم قنوات

۱۳۹۹

شابک	: 978-964-6576-68-1 : ۹۵۰۰ ریال
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۸۹۲۷۰
عنوان و نام پدیدآور	: دانشوران ایران زمین: سرگذشت بزرگان علم و فرهنگ/ عبدالرحیم قنوت.
مشخصات نشر	: ۸۰ ص.: مصور؛ ۵/۱۴ x ۵/۲۱ س.م.
مشخصات ظاهری	: مشهد: انتشارات بنفشه، ۱۳۹۷.
یادداشت	: کتاب حاضر جلد پنجم از کتاب "داستان دانشوران: سرگذشت بزرگان علم و فرهنگ" تحت عنوان "خواجه نظام‌الملک توسی تا رشیدالدین وطواط" است.
موضوع	: مشاهیر -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	: Celebrities -- Iran -- Biography
رده بندی دیویی	: ۹۲۰/۰۵۵
رده بندی کنگره	: CT1۸۸۳/ق۹۵۲ ۱۳۹۷
سرشناسه	: قنوت، عبدالرحیم، ۱۳۴۴ -
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا

دانشوران ایران زمین
 سرگذشت بزرگان علم و فرهنگ
 «خواجه نظام‌الملک توسی» تا «رشیدالدین وطواط»
 عبدالرحیم قنوت
 چاپ اول ۱۳۹۹، ۱۰۰۰ نسخه، ۸۰ صفحه رقی
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۵۷۶-۶۸-۱ : ISBN: 978-964-6576-68-1

حق چاپ محفوظ

نشر بنفشه: مشهد، احمدآباد، ناصر خسرو ۱۷، شماره ۲/۲۷، تلفن و نمابر: ۵۱۳۸۴۶۲۹۸۲

Email: banafsheh1369@yahoo.com

قیمت ۱۹۵۰۰ تومان

فهرست

مقدمه ۵

۱. خواجه نظام الملک توسی ۷

پسر زمرّد خاتون/کودکی خوش آتیه/سه یار دبستانی/روزگار
پر آشوب/کاتب بلخ/خواجه نظام الملک/بزرگترین وزیر/مدرسه های نظامیه
/سیاستنامه/کدورت میان خواجه و سلطان/قتل خواجه/بهترین ستمکاران

۲. امام محمد غزالی ۱۷

محمدبن محمدبن محمد/کودکان یتیم/شروع مدرسه/«غزالی و
راهزنان»/شاگرد ممتاز/در دربار سلجوقی/غزالی در بغداد/«فرار از
مدرسه»/بازگشت به توس/احیاء علوم دین/بارگشت به مدرسه/سالهای
پایانی/مرگ حجة الاسلام

۳. مسعود سعد سلمان ۲۹

خاندان/روزگاری خوش/زندانی سه قلعه/تکرار داستان/پایان
محکومیت/اشعار زندان

۴. امیر معزی ۳۵

شاعرزاده/تنگنا و رهایی/پدر سلطان/نقشه ماهرانه/شعر معزی/کشته
تیر قضا،

۴۱ ۵. خیّام نیشابوری

تولّد - زادگاه/همکلاسی‌ها/در پایتخت سلجوقیان/تهمت کافری/گرفتار
روزگار/عصر عمر خیّام/داستان رباعیات خیّام/خلق و خوی/
مرگ/خفته در زیر گل

۵۱ ۶. عین‌القضات همدانی

چشم داوران/نابغه همه‌دان/شاگرد استادانی بزرگ/مکتوبات/مذهب
محبّان خدا/یک قدم تا مرگ/مقتول جاهل و جفا

۵۹ ۷. سنایی غزنوی

پسر آدم/شاعر درباری/در شهرهای خراسان/آزادی/بوستان
حقیقت/شاعری بزرگ/مرگ و مزار

۶۵ ۸. امین‌الاسلام طبرسی

آغازی مبهم/طبرسی نه طبرسی/تحصیلات/هجرت به سبزوار/
عالی‌ترین تفسیر قرآن/مرگ

۶۹ ۹. نظامی عروضی سمرقندی

تولّد و تحصیل/بر تربت خیّام/در دربار غوریان/چهار مقاله

۷۵ ۱۰. رشیدالدّین و طواط

تولّد - خاندان/در نظامیه بلخ/در دربار خوارزم/جنگ و طواط و
انوری/ادیب و شاعر بزرگ/آثار

مقدمه

نگارش این کتاب با هدف ارایه اطلاعاتی عمومی پیرامون زندگی، آثار و اندیشه‌های مشاهیر علمی و فرهنگی ایران در دوره اسلامی صورت پذیرفته است. در این مجموعه که قرار است در چند جلد منتشر گردد، بیش از ۱۰۰ تن از دانشمندان، عارفان، شاعران، فیلسوفان، پزشکان، هنرمندان و بزرگان علم و فرهنگ ایران از قرن دوم تا چهاردهم هجری بترتیب سال درگذشت آنان معرفی خواهند گردید.

اگر چه برای گردآوری و تدوین مطالب از کتابهای گوناگونی استفاده گردیده است ولی نحوه تنظیم و سبک نگارش به گونه‌ای است که خوانندگان عمومی، بخصوص جوانان و نوجوانان بتوانند بدون هیچ مشکلی کتاب را مطالعه نموده و از آن استفاده نمایند. به همین دلیل از آوردن نظرات مختلف و نیز پاورقی‌ها به صورت مرسوم و معمول خودداری گردیده و تنها در پایان هر جلد فهرستی از کتابهای مورد استفاده درج خواهد شد.

برای ایجاد تنوع، تصاویر موجود از این شخصیتها - چه تصاویر اصیل و چه تصاویر نقاشی‌شده - همراه زندگینامه فرد مورد نظر آورده شده است. امید است اکنون که در برابر مشکلات فکری و فرهنگی نسل جوان،

ضرورت توجه به تاریخ و زندگانی مردان علم و فرهنگ بیش از هر زمانی احساس می‌گردد، این کتاب بتواند در این جهت مفید و مؤثر باشد. خالی کردن چنین مجموعه متنوعی، از نقص و اشکال، کاری است دشوار، به همین خاطر امید است خوانندگان اشکال و اشتباهات احتمالی را یادآور شوند. تذکرات نکته سنجان و صاحب‌نظران نیز جهت ارائه بهتر مطالب سخت مغتنم است.